

Nieuw land in zicht

‘Wij willen Ringland!’ Dit mooie toekomstbeeld krijgt veel steun in de publieke opinie: minder verkeer, een volledige scheiding van doorgaand en lokaal verkeer, en een volledige overkapping van de Antwerpse Ring. Het beleid kan niet anders dan volgen. Het begin van een lange weg, die nog lang niet ten einde is.

— 2013

december **Vzw Het Ringgenootschap**

Een groep gelijkgestemde burgers richt de vzw Het Ringgenootschap op. Ze willen het concept ‘Uit de ban van de Ring’, gelanceerd door Peter Vermeulen voor de reorganisatie en de overkapping van de Antwerpse Ring, uitdragen. De statuten, ondertekend door Willy Winkelmans (voorzitter), Erik Greeve (secretaris), Sven Augusteyns, Peter Leroy, Mat Steyvers, Jens Vanooosterweyck, Adriaan, Peter en Wietse Vermeulen, verschijnen op 25 maart 2014 in het Belgisch Staatsblad.

— 2014

14 februari **Lancering Ringland**

Officiële geboortedatum van Ringland. Op Valentijnsdag wordt Ringland gelanceerd met een website en Facebook-pagina. Het filmpje ‘Uit de ban van de Ring’ gaat viraal. Het toeval wil dat de Vlaamse regering diezelfde dag het Valentijnsakkoord ondertekent, het politieke besluit om de Oosterweelverbinding te realiseren.

20 maart **Startcolloquium**

Ringland organiseert in deSingel in Antwerpen een colloquium door en voor experts. De eerste Ringland-krant toont de plannen voor een volledige overkapping en de uitbouw van het Iode district voor de stad. Voor het eerst wordt de Ringland-vlag gehesen. Tot aan de verkiezingen van 25 mei planten Ringlanders elke dag de vlag naast de Ring in Borgerhout.

27 april **10 Miles**

Voor de 10 Miles van Antwerpen trekken meer dan 100 lopers een T-shirt aan met de boodschap: ‘Wij willen op Ringland lopen!’ Ze dragen ook de Ringland-vlag mee.

4 mei **Stappen en trappen om te overkappen**

Meer dan 10.000 Antwerpenaren trekken in fiets- en wandelstoeten naar Park Spoor Noord onder het motto ‘Stappen en trappen om te overkappen’. Het gaat om een initiatief van Ademloos en stRaten-generaal in samenwerking met Ringland.

5 mei **Roma-avond**

De Roma in Borgerhout loopt helemaal vol voor de eerste Ringland-infoavond voor het grote publiek. In de straten duiken duizenden affiches op, met de boodschap ‘Vooruit met Ringland’. Fietsers hangen onder hun zadel het plaatje ‘Ik wil op Ringland fietsen’.

6 mei **Happy**

Na een oproep op Facebook dansen tientallen Antwerpenaren boven en naast de Ring op ‘Happy’ van Pharell Williams. Het filmpje haalt ‘Van Gils en gasten’ op Eén.

11 mei **Mensenketting**

Op de Konijnenwei op het Zuid betuigen buurtbewoners hun steun aan Ringland met een mensenketting.

15 mei **Memorandum**

Ringland stelt zijn memorandum voor de verkiezingen

voor en vraagt de politici om de volledige overkapping op te nemen in het Vlaams regeerakkoord. Het memorandum wordt onderschreven door een paar honderd experts. De oppositiepartijen steunen volmondig, de meerderheidspartijen antwoorden met een ‘ja, maar’.

24 mei **Wave op tien bruggen**

Duizenden Ringlanders maken aan de vooravond van de Vlaamse verkiezingen een statement met een indrukwekkende wave op de tien bruggen over de Ring.

15 juni **Ringland-festival**

15.000 festivalgangers dansen op het dak van de Craeybeckxtunnel tijdens het eerste festival. Onder meer Luc De Vos, Stijn Meuris, Halve Neuro, Slongs Dievanongs, Helmut Lotti, Pieter Embrechts en De Laatste Showband zijn van de partij.

24 september **Studie Vlaamse regering**

De Vlaamse regering-Bourgeois gaat van start. In het bestuursakkoord staat niet alleen de bevestiging van het ‘beslist beleid’ over de Oosterweelverbinding, de regering kondigt ook een studie aan naar de mogelijkheid om de Antwerpse Ring te overkappen.

8 oktober tot 13 december **Ringland on Tour**

In het najaar gaat Ringland ‘on Tour’ langs de negen Antwerpse districten. Tegelijk loopt een crowdfunding-campagne voor vier studies, waarmee Ringland zijn voorstellen over mobiliteit, leefbaarheid en stadsontwikkeling verder wil laten onderzoeken door onafhankelijke bureaus.

25 december **100.000 euro**

De crowdfunding voor vier studies heeft in amper drie maanden tijd 100.000 euro opgeleverd.

— 2015

14 februari **Valentijnsfeest**

Tijdens een romantisch winterfeest voor zijn eerste verjaardag vraagt Ringland de stad Antwerpen ten huwelijk. In het Brilschanspark in Berchem verklaren Ringlanders met 300 brieven, gedichten en tekeningen hun liefde voor een schone stad. Pieter Embrechts en Michael Pas presenteren.

2 maart **Intendant**

Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Ben Weyts wil het dossier niet voor zich uit schuiven. Ringland stelt voor een bemiddelaar aan te stellen, in plaats van een zoveelste studie te bestellen. Daarop beslist de Vlaamse regering een intendant te benoemen.

27 en 28 april **Twee Roma-avonden**

De Roma is twee avonden na elkaar opnieuw volgeboekt. 2.500 belangstellenden reageren enthousiast op de resultaten van de vier studies die gefinancierd zijn via crowdfunding. Ze worden ook toegelicht in de tweede Ringland-krant. De droom blijkt een haalbaar plan.

12 mei **Colloquium voor experts**

De Ringland-studies worden in deSingel voorgesteld aan een vakpubliek. Minister Ben Weyts leidt het colloquium in.

15 juni **Tweede overkappingsstudie stad**

De stad Antwerpen presenteert haar tweede overkappingsstudie. Die stelt dat ‘strategische overkappingen’ in afwachting van verder onderzoek alvast een opstap kunnen zijn naar een grootschalige overkapping. De burgerbewegingen vinden dat dicht-open-dicht-open-model (dodo) niet realiseerbaar en ruim onvoldoende.

28 juni **Tweede Ringland-festival**

Op het dak van de Craeybeckxtunnel trekt het tweede Ringland-festival 20.000 mensen. Opnieuw staan bekende artiesten op het podium, onder wie Bart Peeters, Raymond van het Groenewoud en Jan Leyers. De Ringlandband zingt het gelegenheidslied ‘Laat de mensen dansen’.

Een 15-tal vrijwilligers gaat in op ‘vacatures’. Samen zullen ze het team vormen achter CurieuzeNeuzen, het burgeronderzoek rond luchtkwaliteit.

2 juli **Hoorzitting**

Ringland stelt zijn plannen voor aan de verzamelde Antwerpse gemeente- en districtsraadsleden, en in de commissie Mobiliteit van het Vlaams Parlement.

13 juli **Klacht Raad van State**

Ademloos, stRaten-generaal en enkele burgers dienen bij de Raad van State een klacht in. Ze vragen het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de Oosterweelverbinding, op 20 maart door de Vlaamse regering goedgekeurd, te vernietigen.

17 juli **Ringland-lied**

Vanop de beiaard van de kathedraal klinkt onverwacht het

Ringland-lied 'Laat de mensen dansen', dat inmiddels niet meer gedraaid mag worden op de VRT-radio. Ook het stadsbestuur zal een nieuwe uitvoering verbieden.

26 september **Crowdfunding**

De nog steeds groeiende burgerbeweging houdt een nieuwe crowdfundingcampagne voor vaste maandelijkse bijdragen, om een halftijdse medewerker te kunnen aanwerven. Binnen een maand is het vereiste bedrag opgehaald en start de zoektocht naar een werkingscoördinator.

5 oktober **Grote Prijs**

Ringland wint de 'Grote Prijs voor de Toekomstige Generaties', met zijn ideeën voor duurzame ontwikkeling, de participatieve aanpak en de originele benadering van een groot maatschappelijk probleem.

4 december **Wereldconferentie**

Dokter Daan Van Brusselen presenteert als co-auteur de gezondheidsstudie van Ringland op de wereldlongconferentie in Kaapstad. De studie over de impact van luchtvervuiling op de levensverwachting en de gezondheid is er geselecteerd uit 1.200 inzendingen. Ze wordt ook internationaal bekroond.

20

16 december **Intendant Alexander D'Hooghe**

De Vlaamse regering stelt een intendant aan. Alexander D'Hooghe moet de overkapping onderzoeken 'vertrekkend van de Oosterweelverbinding'. Ringland gelooft niet in de verenigbaarheid van Ringland en Oosterweel, maar stelt al zijn studies en expertise ter beschikking en gaat met stRaten-generaal en Ademloos volop voor samenwerking met de intendant en alle stakeholders.

— 2016

1 januari **Twee coördinatoren**

Dankzij de geslaagde crowdfunding kan naast Joris Baeten als werkingscoördinator ook Veerle Janssens halftijds aan de slag als medewerkster communicatie.

13 februari **Reuzentaart**

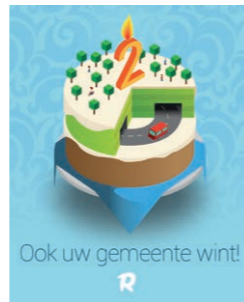

Op het Theaterplein trakteert Ringland voor zijn tweede verjaardag met een reuzenoverkappingstaart. Meer dan achthonderd stukjes worden gratis uitgedeeld.

19 februari **Roadshow in Kempen en Waasland**

Ringland begint aan een roadshow langs de gemeentebesturen van de Kempen en het Waasland. Ook zij hebben te winnen bij de mobiliteitsoplossing van de burgerbeweging. De voordrachten bij tal van verenigingen – van wijkcomités tot Rotaryclubs – kennen eveneens succes. In zaal Zappa geeft Ringland een verjaardagsfuif. De 1.000 gratis tickets vliegen in drie uur tijd de deur uit.

25 en 26 april **Twee Roma-avonden**

Ringland blaast voor de derde keer verzamelen in De Roma, dit keer onder het motto 'Raakt Ringland rond?' Experts van de Ringland Academie stellen er hun verder onderzoek voor, dat ook in een nieuwe Ringland-krant verschijnt. De volledige overkapping van de Ring blijkt cruciaal voor de beleidsdoelstellingen van de stad op vlak van lucht, geluid, klimaat, water, stadsontwikkeling en mobiliteit. Een verhelderend filmpje toont hoe in vier stappen de overkapping technisch gerealiseerd kan worden zonder het verkeer te hinderen. Met een 'videopost' houden de *bermpoepers* van 'In de gloria' een hilarisch pleidooi voor Ringland.

30 april **CurieuzeNeuzen**

2.000 Antwerpenaren, scholen en verenigingen meten de luchtkwaliteit in het kader van CurieuzeNeuzen, een burgerwetenschapsproject van de Ringland Academie. De meetborden met proefbuisjes kleuren vier weken lang de Antwerpse straten.

22 mei **Kunstveiling**

Een veiling van 109 hedendaagse werken van kunstenaars uit de vijf continenten brengt 136.840 euro voor Ringland. De kunstwerken zijn bijeengebracht door een team onder leiding van Tinka Pittoors en Kris Fierens. De veiling wordt verzorgd door veilinghuis Bernaerts en Ringland-vrijwilligers.

25 mei **Open brief**

Uit bezorgdheid dat de Oosterweelverbinding de reorganisatie en de volledige overkapping van de Ring onmogelijk maakt, lanceert Ringland een open brief aan de Vlaamse regering, ondersteund door een memorandum. Concreet vraagt Ringland het BAM- of Oosterweeltracé 3 kilometer naar het noorden om te buigen, in de richting van de haven.

2 juni **Samenwerking voor zuidelijke Ring**

Overkappingsintendant Alexander D'Hooghe, de stad Antwerpen, de Vlaamse overheid en de burgerorganisaties Ademloos, stRaten-generaal en Ringland spreken zich op een persconferentie in het Vlaams Parlement uit voor samenwerking voor de herinrichting en overkapping van de zuidelijke Ring. De burgerorganisaties pleiten ook voor de verbreding van de opdracht van de intendant, van louter leefbaarheid naar de combinatie met het mobiliteitsvraagstuk. Dezelfde dag presenteert Ringland in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken zijn jongste studies.

7 juni **Campagne voor volksraadpleging**

Ademloos, stRaten-generaal en Ringland kondigen aan dat ze handtekeningen beginnen in te zamelen voor een nieuwe volksraadpleging. Dat moet een stok achter de deur zijn voor het geval het overleg met de overheden en de overkappingsintendant geen oplossing biedt voor de noordelijke Ring en een bouwaanvraag ingediend wordt voor de Oosterweelverbinding op het BAM-tracé.

25 juni **Derde Ringland-festival**

Op het dak van de Craeybeckxtunnel vindt het derde festival plaats, met onder meer Stef Kamil Carlens, Arbeid Adelt! en Vive La Fête. Fikse regenbuien kunnen de pret niet drukken.

3 juli **Handtekeningenmarathons**

In de zomer worden volop handtekeningen ingezameld voor de aanvraag van een volksraadpleging. In Park Spoor Noord planten de drie burgerorganisaties elke zondag hun vlaggen. In het najaar houden vrijwilligers 'handtekeningenmarathons' in de stad en de districten.

6 september **Lek in De Standaard**

De Standaard kopt op zijn voorpagina 'Ringland verlengt Antwerpse files', gebaseerd op gelekte informatie uit de MER-studie rond de A102/R11bis. Ringland weerlegt die stelling met een nota van 60 pagina's en dynamische simulaties van knooppunten, gemaakt door het studiebureau Vectris en gevalideerd door het team van de intendant.

23 oktober **CurieuzeNeuzen in De Roma**

In De Roma worden de resultaten van het luchtkwaliteitsonderzoek CurieuzeNeuzen voorgesteld. Op 45 procent van de meetpunten is de norm van de Wereldgezondheidsorganisatie voor stikstofdioxide (NO₂) overschreden.

18 en 21 december **Het Hoogste Cadeau**

De 19de verdieping van de A-Tower op de De Keyserlei

wordt omgetoverd tot de pop-upshop 'Het Hoogste Cadeau'. In samenwerking met de Kringwinkel verkopen vrijwilligers tweedehandsspullen en gadgets ten voordele van Ringland.

— 2017

17 januari **Advies auditeur**

De auditeur van de Raad van State geeft in een advies Ademloos, stRaten-generaal en enkele individuele indieneren van een klacht tegen het GRUP voor de Oosterweelverbinding gelijk. Dat zet extra druk op de overheid om de burgerbewegingen ernstig te nemen.

12 februari **Ringland-bos**

Ringland viert op de hoek van de Desguinlei zijn derde verjaardag met duizend jonge boompjes. Ze worden gratis uitgedeeld, als aanzet tot het eerste Ringland-bos. Ringland neemt daarmee de boodschap van Hans Bruyninckx, hoofd van het Europees Milieu Agentschap, ter harte: 'Elke extra boom telt', zei hij op 'CurieuzeNeuzen in De Roma'.

22 februari **Oosterweel-light**

Ademloos, Ringland en stRaten-generaal stemmen in met het nieuwe denkspoor van overkappingsintendant Alexander D'Hooghe in het Oosterweeldossier: een 'radicaal haventracé' in combinatie met een 'Oosterweel-light'. Dat haventracé kan veel doorgaand verkeer wegtrekken van de geplande derde Scheldekrusing. De voorwaarde is wel dat de Oosterweelverbinding ingekrompen wordt tot een stedelijke ringweg met beperkte capaciteit. Op een persconferentie tonen de drie burgerorganisaties met cijfers aan dat dat perfect mogelijk is.

8 maart **75.505 handtekeningen**

Op de 21ste Horta-avond van Ademloos en stRaten-generaal, waaraan ook Ringland deelneemt, is het doel van de campagne voor een nieuwe volksraadpleging bereikt: er zijn niet minder dan 75.505 handtekeningen ingezameld. De achterban stemt ook in met een samenwerking tussen de burgerbewegingen en de overheid.

15 maart **Toekomstverbond**

De overheid en de drie burgerbewegingen tekenen onder het oog van de minister-president en de massaal aanwezige media het 'Toekomstverbond voor bereikbaarheid en leefbaarheid'. Dat akkoord betekent een doorbraak in het al jaren aanslepende Oosterweeldossier en een belofte dat de overkapping er komt.

5 jaar Ringland

25 maart **Benefiet**

Een benefietfuif met Discobaar A Moeder en Merdan Taplak in zaal Zappa krijgt na de ondertekening van het Toekomstverbond een feestelijk tintje.

23 april **10 Miles**

Tijdens de 10 Miles tonen opnieuw tientallen deelnemers dat ze op Ringland willen lopen. Ook Veerle Van Linden, winnares bij voorgaande edities, loopt in Ringland-T-shirt.

24 april **Roma-avond**

Onder het motto 'Wij gaan ervoor!' doet Ringland De Roma andermaal vollopen. De zaal krijgt uitleg bij het Toekomstverbond. Overkappingsintendant Alexander D'Hooghe en Bart Van Camp, de kabinetschef van minister van Mobiliteit Ben Weyts, beantwoorden vragen.

22 15 juni **Uitwerking Toekomstverbond**

De burgerbewegingen, de overkappingsintendant, de overheid en de administraties onderhandelen in april, mei en juni in een hoog tempo over de uitwerking van het Toekomstverbond. Het resultaat wordt voorgesteld op een persconferentie met de Vlaamse regering. De drie burgerbewegingen beslissen de aanvraag tot volksraadpleging niet in te dienen. StRaten-generaal trekt zijn klacht bij de Raad van State in, enkele weken later gevolgd door Ademloos.

1 juli **Denkdag**

Op een denkdag met enkele tientallen Ringlanders wordt nagedacht over hoe burgers aangezet kunnen worden tot een modal shift naar duurzamer verkeer. Een team binnen de Ringland Academie gaat aan de slag om een nieuw burgerwetenschapsproject uit te werken: Straatvinken.

6 tot 13/9 **Ringdagen van Over de Ring**

Op de Ringdagen worden, onder leiding van de overkappingsintendant, de zes teams voorgesteld die de overkapping gaan uittekenen. Vanaf dan houden de teams in de zes segmenten onder de noemer 'Over de Ring' een hele reeks infovergaderingen en workshops. Tal van Ringlanders nemen daar kritisch en constructief aan deel. Voor de deelnemers aan die workshops organiseert Ringland masterclasses.

1 november **Fonds Vrienden van Ringland**

Enkele sympathisanten uit de bedrijfswereld richten in de schoot van de Koning Boudewijnstichting het 'Fonds Vrienden van Ringland' op. Daarmee zijn giften aan de burgerbeweging voortaan fiscaal aftrekbaar.

16 november **Jaarprijs voor Wetenschapscommunicatie**

CurieuzeNeuzen wint de 'Jaarprijs 2017 voor Wetenschapscommunicatie', uitgereikt door de Koninklijke Vlaamse Academie van België en de Jonge Academie. In een ranking van de vijftien gelauwerde onderzoeksteams staan initiatiefnemers Filip Meysman en Huib Huyse op de eerste plaats.

25 november **Vrijwilligersdag**

Op de reflectiedag van Ringland denken een honderdtal vrijwilligers en leden van de Ringland Academie na over de toekomst van de beweging. Gastspreker professor emeritus Luc Huyse stelt dat Ringland 'een krachtig antwoord is op enkele noodlottige ontwikkelingen in onze democratie'. Hij roept de burgerbeweging op haar ervaringen te bundelen in een boek.

1 december **Ringpakpapier**

Het jaar wordt afgerond met een origineel eindejaarsgadget: Ringland verkoopt 'Ringpakpapier', geschenk-

papier met op de achterkant het gezelschapsspel 'Gans de Ring'. Van dat spel wordt in een beperkte oplage ook een luxe-editie uitgebracht.

— 2018

16 februari **Gans de Ring**

Alle lezers van Gazet van Antwerpen krijgen bij hun krant als gratis bijlage het spelbord Gans de Ring. Ringland trekt met het spelbord ook naar scholen. Zo leren kinderen spelenderwijs het juiste vervoermiddel te kiezen voor verplaatsingen in en rond de stad.

17 februari **Crowdfunding**

Ringland viert zijn vierde verjaardag en deelt op de Groen-

plaats duizenden spelborden Gans de Ring uit. Er wordt een nieuwe crowdfunding gelanceerd voor twee studies, om een oplossing te zoeken voor twee resterende knelpunten bij de overkapping: het ontwerp voor Oosterweel-light en de geplande maar ongewenste gaten in de overkapping.

17 april **64.000 euro**

De crowdfunding voor twee studies levert ruim 64.000 euro op, meer dan verwacht.

22 april **10 Miles**

Het is inmiddels een mooie traditie: Ringlanders lopen de 10 Miles van Antwerpen met Ringland-T-shirt en -vlag.

24 mei **Straatvinken**

Een uur lang tellen 1.600 burgers het verkeer in hun straat in het kader van Straatvinken. Dat nieuwe burgeronderzoek van de Ringland Academie zal tot 2030 jaarlijks herhaald worden om de modal shift naar meer duurzaam verkeer

(te voet, met de fiets of het openbaar vervoer) op te volgen. Tegen 2030 mag volgens het Toekomstverbond nog maar de helft van de verplaatsingen in en rond Antwerpen gebeuren met auto's of vrachtwagens.

4 juni **Roma-avond**

Tijdens de vijfde Roma-avond evalueren de drie burgerbewegingen de 31 voorgestelde projecten van de zes ontwerpteams van Over de Ring. Het filmpje 'Perspectief 2030' illustreert hoe Ringland de overkapping gerealiseerd wil zien. Het motto van de avond, 'Maak Ringland waar', is een oproep aan de overheid en de burgers.

25 juni **Selectie 18 + 4 projecten**

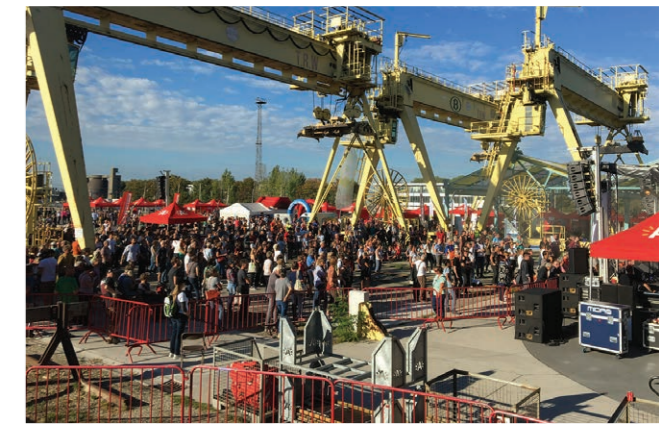
De Vlaamse regering maakt de selectie bekend van 18 prioritaire leefbaarheidsprojecten plus vier reserveprojecten van Over de Ring.

5 september **Memorandum**

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen lanceert Ringland een memorandum met concrete aanbevelingen

9 september **10 Stoetenfestival**

Enkele duizenden burgers trekken in 10 stoeten naar Spoor Oost: te voet, per fiets, met de tram of de waterbus, op skates ... Zo brengen ze de noodzakelijke modal shift in de praktijk. De definitieve resultaten van Straatvinken tonen aan dat de regio Antwerpen nog voor grote uitdagingen staat om tegen 2030 de modal split 50/50 te realiseren.

De festivalgangers worden getraakteerd op muziek van onder meer Jo Lemaire en de Ringlandband. Stadsdichteres Maud Vanhauwaert presenteert een originele parkeerschijf met het Ringland-gedicht waarmee ze al verraste op de Roma-avond.

oktober **Tractebel**

De Ringland Academie onderhandelt met de BAM over het ontwerp van Oosterweel-light. Het studie bureau Tractebel wordt om een second opinion gevraagd.

10 november **Denkdag**

Op een denkdag tekenen vrijwilligers en de Ringland Academie de activiteiten en strategie voor de toekomst uit.

21 december **Akkoord over Oosterweel-light en gescheiden verkeer op de Ring**

Op basis van het onderzoek van Tractebel, waarbij de plannen van de BAM en van Ringland vergeleken werden, wordt in het Stappenoverleg een akkoord bereikt over Oosterweel-light en de scheiding van het verkeer op de noordelijke Ring. De scheiding op de zuidelijke Ring was al verworven. Voor Ringland betekent dit een keerpunt, waardoor het effectief mogelijk wordt om de Ring volledig te overkappen.

— 2019

14 februari **Het Ringland Boek**

Bij haar vijfde verjaardag publiceert de burgerbeweging 'Het Ringland Boek', een terugblik en vooruitblik.